

Bibliografia

Guia de Trabalhos Practicos de Zoologia (2.ª edició)

A. SAMPAIO, professor do Liceu d'Aveiro (Portugal). 183 pàgs. en 8.º, amb 87 figs. Livraria Sã da Costa. Porto, 1931.

Manual de gran utilitat per als treballs pràctics d'una càtedra d'Història Natural. Comprèn una sèrie de preparacions fàcils de realitzar amb un material que està a l'abast de tothom.

Comença per una munió de regles de caràcter pràctic referents al maneig del microscopi, que han de servir amb motiu de les lliçons següents, al curs de les quals hom fa la preparació i observació de diferents teixits animals (de l'home i de la granota, preferentment) i de diversos protozoaris. Segueixen, després, les indicacions necessàries per a fer la dissecció d'uns quants animals degudament escollits com a tipus morfològics: estrella de mar, castanya de mar, rotífers, llambrígol, cranc, pusa d'aigua, caragol sípia, llobarro, granota, sardina, colom, conill, etc.

La segona part de l'obra conté una col·lecció de claus dicotòmiques mitjançant les quals hom pot arribar a classificar els vertebrats comuns de la fauna de Portugal.—R. C. i V.

Catàleg dels Pupillidæ s. l.

J. B. D'AGUILAR-AMAT. *Treballs del "Museu de Ciències Naturals de Barcelona"*, vol. X (sèrie malacològica), núm. 4. 50 pàgs. i 1 lám. Barcelona, 1932.

Catàleg dels moluscos d'aquest grup que es serveixen al Museu del Parc. Són representades 226 espècies amb més de 100.000 exemplars de diferents localitats de Catalunya i àdhuc d'altres països allunyats.

Com a testimoni de veneració a la memòria del malaguanyat malacòleg català N'Artur BOFILL I POCH, aquest treball va precedir d'una breu notícia biogràfica, a l'acabament de la qual es consignen 61 publicacions de les quals fou autor el patriarca de la Malacologia nacional.—R. C. i V.

Die Verbreitung von *Fagus Sylvatica* auf der Iberischen Halbinsel

J. CUATRECASAS, 21 pàgs. en 4.º, amb 1 carta. Verlag Hans HUBER. Berna i Berlin, 1932.

Aquesta Memòria del Prof. CUATRECASAS forma part de la publicació que sota el títol "Die Buchenwälder Europas" ha editat l'Institut Geobotànic de Zürich, que dirigeix el Prof. Eduard RÜBEL.

Tracta de l'extensió que la fageda assoleix a la Península Ibèrica, donant acurada idea de les consòcies d'aquesta essència forestal, i de les condicions en què apareix als diferents claps assenyalats. Són abundants les dades referents a Catalunya.—R. C. i V.

L'industrie moderne des parfums

H. TATU. Un volum en 8.º, de 168 pàgines, amb 26 figures. J.-B. Baillièrre et Fils, editors. París, 1932.

La idea de l'autor ha estat la de presentar un llibre per a les persones desitjoses d'ampliar llurs coneixements. El llibre no és, doncs, un tractat dedicat als professionals ni una exposició de l'estat actual de la indústria dels perfums, com podria suposar-se pel seu títol.

El pla seguit per l'autor és el següent. Comença donant una idea de les matèries primes i de llur tractament, i a continuació exposa, d'una manera molt breu, la química dels compostos olorosos tractant el tema en una forma que suposa que el lector ja té alguns coneixements de química orgànica.

El capítol que segueix s'ocupa de l'olor, la seva naturalesa, comparació de les diferents olors, mecanisme de l'olfactació i relacions entre l'olor i la constitució química, tot això tractat breument, tal com correspon al caràcter del llibre, però, amb força encert.

En arribar aquí, l'autor creu que la millor manera de presentar la indústria moderna dels perfums és explicant, amb cert detall, un nombre reduït de procediments d'extracció i de síntesi els quals seran suficients perquè el lector es faci càrrec de la tècnica general de la indústria estudiada i, a tal fi, descriu quatre processos d'extracció (essències de rosa, espígol, llimó i llessamí) i dos de síntesi (la del mentol i la de la vanillina). L'autor ha triat aquests sis exemples d'extracció i de síntesi per ésser els que més interès tenen per als francesos, ja que disposen de les primeres matèries necessàries, i, per altra part, són exemples que corresponen a tipus de fabricació que es diferencien els uns dels altres.

La llàstima és que les dimensions del llibre, que deuen subjectar-se a les de la col·lecció titulada *Actualités Scientifiques et Industrielles*, a la qual pertany no hagin permès a l'autor ampliar aquesta segona part, ja que actualment va destinada a un públic molt limitat, car ni és una obra de vulgarització ni serà de gaire utilitat als qui compten amb una formació científica suficient per a llegir-la amb profit.—A. J. S.

Précis de métallographie microscopique et macrographie

L. GUILLET et A. PORTEVIN. Un volum en 8.º, de VI-406 pàgs., amb 182 figures i 136 làmines amb 465 reproduccions microgràfiques. Dunod, editor. París, 1932.

Aquest llibre és ben conegut de tots els que es dediquen a la metallografia; té el gran avantatge de reunir dues qualitats difícils d'agermanar: la d'ésser un llibre apte

per a començar l'estudi de la metal·lografia i la d'ésser una guia segura, d'apreciable qualitat, per al metal·lografista professional.

El caràcter del llibre correspon al d'una obra d'introducció, propi pels debutants, que conté una gran quantitat de reproduccions microgràfiques que representa un valor indiscutible en una obra d'aquesta classe. El seu llenguatge és clar i precís, i el tema és tractat en tota la seva extensió, corresponent a un curs complet de metal·lografia.

Aquest llibre, amb aquesta, ja ha vist tres edicions, diferenciant-se de les edicions anteriors per les notables addicions que s'hi han introduït, sense, però, modificar el pla establert en l'edició primitiva, ja que aquest ha tingut ocasió de demostrar que és encertat.

Tant Léon GUILLET, Director de l'*École Centrale des Arts et Manufactures* i professor del *Conservatoire National des Arts et Métiers*, com Albert PORTEVIN, professor de l'*École Supérieure de Fonderie* i de l'*École Centrale des Arts et Manufactures*, disfruten d'un merescut prestigi dintre de la metallúrgia; llurs treballs, que són en gran nombre, són publicats en les revistes especialitzades i són coneguts a tot el món. Llus experiència personal en matèria d'ensenyament els ha permès la publicació d'aquest llibre que, des d'un bon començament, ha satisfet a tothom i ha merescut unànimes elogis per part de la crítica autoritzada.

L'obra comença descrivint els mitjans emprats en la preparació i examen de les mostres al microscopi, i segueix amb la teoria de la metal·lografia microscòpica i la de la constitució dels aliatges, després s'ocupa de les propietats mecàniques i tractaments dels productes metallúrgics, estudiant les relacions entre els diagrames i aquestes propietats, tractaments i les estructures internes. En l'estudi de les aplicacions industrials de la metal·lografia microscòpica comença per l'acer ordinari, ja fosa, els acers especials i continua estudiant la dels diferents metalls, els llautons, els bronzes, aliatges i tots els altres que tenen algun interès industrial. La segona part del llibre va dedicada a la macrografia i estudia amb detall la seva tècnica i les seves aplicacions industrials.

La il·lustració gràfica del text i la de les làmines, que com ja hem dit, és molt abundant, està ben presentada, amb molta claredat i ben seleccionada, constituint una de les belles qualitats d'aquest llibre.—A. J. S.

Refractories manual

Especificacions i mètodes de prova per a Materials Refractaris i Manual per a la interpretació de les dades de les proves de refractaris. 1 vol. de 93 pàg. Ed. "American Society for Testing Materials", Philadelphia, 1932.

Aquesta publicació, editada per l'"American Society for Testing Materials", conté les diferents especificacions standard A. S. T. M., mètodes d'experiment i definicions relatius als refractaris. Enclou, també, la darrera revisió del Manual per a la interpretació de dades d'experiments de refractaris.

Les descripcions o especificacions donades per a maons refractaris d'argila es refereixen a foneries de ferro mallejables, calderes fixes i calderes marines. Són donats mètodes d'experimentació per a maons refractaris, per a materials refractaris sota pressió a altes temperatures, per a la porositat i canvis de volum permanent en

materials refractaris, per al punt d'estobament del maó d'argila refractària i per a anàlisis químics de materials refractaris, àdhuc per a materials cròmics. Les definicions normals comprenen els refractaris d'argila, les condicions relatives als refractaris i llur calor de transmissió.

El Manual per a la interpretació de les dades d'experiments sobre refractaris inclòs en aquesta publicació, fou preparat per la Comissió C-8 sobre refractaris i ve a constituir un indispensable complement estadístic de l'anterior Memòria.—R. P.

Informe emitido sobre el valor de las fincas Manso Mas y Mas Duran, de Ripollet y Montcada

Dr. Marian FAURA I SANS i Dr. Bonaventura BASSEGODA I MUSTÉ, 1 vol. de 83 pàg. il·lustrat amb 13 làmines i figures, algunes a diversos colors.

Aquesta publicació reproduïx l'informe emès pels dos professors esmentats en la peritació de les finques *Manso Mas* i *Mas Duran*, situades en els termes de Ripollet i Montcada. Es tracta d'un treball detallat que estudia les propietats esmentades amb la finalitat concreta de fixar llur valor. A quest efecte, a seguit de la descripció i estudi dels terrenys i edificis, es fixen els sistemes de captació d'aigües i es determina el caudal que és possible captar. Finalitzen l'obra una sèrie d'estadístiques pluviomètriques de les quals es serveixen els autors per a llurs conclusions.—C. M.